

[Bernhard Baunsgaard]

Hvor langt vi skal gå, er nok noget, vi alligevel skal drøfte igen, men som sagt skal jeg ikke gå meget langt ind i det. Det er allerede sagt af de foregående ordførere, at der bliver mange ting at drøfte, og der skal en grundig udvalgsbehandling til.

Reglen om, at arbejdsgiveren altid har retten til et program, der er fremstillet, er blevet nævnt. Så bliver ordet »forsker« brugt, og netop med hensyn til forskning er der som regel undtagelser. En forskers programmer på andre områder vil ikke tilfalde arbejdsgiveren. Men det vil jeg gerne drøfte nærmere i udvalget.

Jeg vil også gerne drøfte de regler, der i al almindelighed gælder for skolers brug af programmer. Der er efterhånden ved at danne sig en fast praksis, men jeg kunne godt lide at få lidt oplysninger om, hvordan den er. Men som sagt: Det er meget indviklet.

Så kommer der i ministerens forslag et forsøg på at udrede de stridigheder, der har været om betalingen af tvangslicensen. Jeg kan kun sige, at også jeg synes, at det er nødvendigt, at vi kommer til en eller anden afgørelse her i Folketinget, og er interesseret i, at det bliver drøftet godt igennem.

Vi er naturligvis også interesserede i, at vi får drøftet godt igennem, hvad der skal ske med ophavsretten til billedkunst. Og dermed er jeg fremme ved mine lovforslag. Det Radikale Venstres forslag bygger som udgangspunkt på ophavsretten.

Jeg vil gerne takke SF, der ubetinget gav tilslutning til de ideer, der ligger bag det, og jeg vil håbe, at det lykkes for os at overtale Socialdemokratiet. Jeg synes bestemt, der var en åbning dér. Det, som var betænkeligt for Socialdemokratiet, håber jeg vi kan klare i udvalget.

Jeg kan her gøre opmærksom på, at når Socialdemokratiet siger, at det i særlig grad er enkelte kunstnere, der vil få glæde af det, kan man spørge, om disse enkelte kunstnere, der jo i det store og hele også er de mest geniale, ikke er dem, der har mest ret til også at få økonomisk udbytte af det. Men jeg gør opmærksom på, at der i mit forslag er indsat en regel, hvorefter kulturministeren kan fastsætte et maksimumsbeløb, hvis man absolut ønsker det. Jeg håber som sagt, at det lykkes at overtale Socialdemokratiet.

Så vil jeg gerne ind på nogle af de indvendinger, der har været fremført.

Først fra ministeren: Der var en sammenblanding af privat og offentlig afgift. Det mener jeg ikke der er. Mine forslag bygger ganske klart på, at der er en offentlig afgift. Hr. Arne Melchior kaldte det en skat. Det vil jeg ikke kalde det, men all right, det kan man gøre. Og så kan man samtidig konstatere, at billeder, der ejes en af privatmand, jo ikke er undergivet formueskat. De er heller ikke ved videresalg med stor fortjeneste undergivet indkomstskat, og så kunne der vel nok, når de bliver solgt videre, være en afgift på 5 pct. til gavn for de kunstnere, der har frembragt dem.

Ved at tage udgangspunkt i ophavsretten, som vi har gjort det, ligesom ministeren, har vi ønsket at gennemføre en lovgivning, der sikrer de bildende kunstners rettigheder, så de ikke er henvist til i fremtiden alene at klare sig med milde gaver fra samfundet, men også kan få noget, der stammer fra en ret. Det har været meget afgørende for os.

Jeg gør opmærksom på, at dette med ophavsretten til billedkunst er noget, der blev fastslået den 26. juni 1948. Danmark var interesseret. Vi ratificerede dette forslag i 1961, og her 26-27 år senere er det kommet så langt, at vi tager vores ratificering alvorligt. Det gælder både de radikale forslag og ministerens forslag, at man bygger på ophavsretten, det, der hedder droit de suite, altså følgeretten.

Så spørgsmålet: Skal man alene holde sig til afgift på de billedværker, hvis ophavsmænd lever endnu, eller hvor der er gået rimelig kort tid, eller skal vi gå længere tilbage? Hvis vi skulle gå tilbage, burde vi vel gå tilbage til 1948, da vi sagde, at det her var en god idé, og gav principiel tilslutning, og så regne 50 år fra det. Men jeg synes ikke, at vi skal binde os til en sådan årrække. Jeg synes, at de ældre billedkunstværker også skal med ind.

Men der er ingen sammenblanding. Det er det offentlige, der skal opkræve afgiften, det er et privat firma, der må sørge for, at ophavsmændene henvender sig og beder om at få deres betaling for videresalget tilsendt. Der er ingen sammenblanding.

Så spørgsmålet: Vil afgiften blive dyr at administrere? I Norge har man en sådan afgift på al omsætning. Omsætningen i Norge er efter de oplysninger, Skatteministeriet har givet, på ca. 200 mio. kr. Der er afgiften på 3 pct., og den indbringer 6 mio. kr. Det er oplyst, at admini-